

Artificial Intelligence: krachtige kans of absolute bedreiging?

Artificiële Intelligentie: de ontwikkelingen gaan razendsnel, maar tegelijkertijd staat deze technologie nog in zijn kinderschoenen. In hoeverre willen we AI, als maatschappij? En welke grenzen stellen we, met het oog op privacy, welvaart én werkgelegenheid aan de ontwikkeling van deze intelligentie?

Er is veel positiefs te zeggen over Artificial Intelligence. Spookverhalen over het verdwijnen van banen vallen zeker niet bij iedereen in goede aarde. Aan het woord is Franklin Willemstein, managing director bij Coforce, Nederlandse specialist in Robot Proces Automation: “Als je verder kijkt, dan zie je dat we juist in staat zijn de zaken zó te versimpelen dat het de mens ondersteunt in zijn dagelijkse handel en wandel. Bijvoorbeeld door een app te ontwikkelen die blinde en slechtziende mensen helpt om straatnamen te herkennen door inzet van *character recognition*, omdat hun smartphone aangeeft in welke straat iemand loopt. Ook projecten waarin boeren leren hoe ze gericht minder bestrijdingsmiddelen kunnen gebruiken, door in te spelen op klimaatveranderingen, vind ik machtig. Angst is onnodig wat mij betreft.”

De kracht van mens én machine

Van autosuggesties in desktoptoepassingen tot autonome *pilots* van gezichtsherkenning en digitale assistenten: de ontwikkelingen gaan snel. *Machine learning* en *deep learning* via datacollectie, en dataverwerking staan inmiddels aan de basis van machines die steeds meer taken kunnen uitvoeren. Willemstein: “Waar het om gaat is dat de technologie óns dient, en niet andersom. Wanneer je vanuit een holistische visie naar de ontwikkelingen rondom AI kijkt, dan beseft je dat educatie met een focus op het positieve, belangrijker

is dan ooit. Uiteindelijk ontstaan er onder invloed van AI, maar ook door blockchain en IoT, nieuwe economische systemen.”

Van mens naar chatbot

“De meeste AI-toepassingen gaan ons voorthelpen”, vindt ook Stefan van Duin, partner bij Deloitte Consulting. “Denk bijvoorbeeld aan domeinen waar ex-

“ **Kunstmatige intelligentie is geen doel, maar een middel om verstandige zaken met hun kennis te laten doen.**

— FRANKLIN WILLEMSTEIN,
MANAGING DIRECTOR COFORCE

pertkennis voor nodig is, zoals de medische wereld, advocatuur, levensmiddelentechnologie of chemie. Experts worden ondersteund door een chatrobot die vervolgens razendsnel met de juiste informatie reageert. Dat maakt kennis betrouwbaarder en sneller beschikbaar.” Door de ontwikkelingen, ook rondom *big data*, is het voor de consument wel steeds lastiger om te controleren wat er met persoonlijke gegevens gebeurt. Van Duin: “Het algoritme is steeds moeilijker door mensen te volgen, maar vragen over wát er exact met onze informatie gebeurt, moeten beantwoord worden

én blijven. We staan aan de vooravond van grote veranderingen. Kunstmatige intelligentie biedt veel potentieel, maar aan de andere kant zijn we nog heel ver weg van een systeem dat nét zo slim is als de mens. Ik vind het belangrijk dat we als samenleving niet naïef zijn en óók de kritische geluiden volgen, zoals de risico's op banenverlies. Maar positivisme overheerst wat mij betreft: misschien leveren we over een aantal jaren, als gevolg van slimme technologie wel dezelfde arbeidsproductiviteit, terwijl we met z'n allen wél een dagje minder werken.”

Vertrouwen maakt gelukkig

“Ergens in de jaren 80 onderzocht men op Harvard University al diepgaand wat mensen intrinsiek gelukkig maakt. De uitkomst beslaat één woord: vertrouwen. Als we met elkaar beseffen dat AI niet onze emoties en relaties met andere mensen overneemt, dan voelt het al minder angstig”, aldus Willemstein. Vanuit die visie bekeken, is kunstmatige intelligentie nadrukkelijk geen doel, maar een middel om de mensheid kansen te laten aangrijpen om verstandige zaken met hun kennis te doen. Van Duin vult aan: “Waar we over 15 jaar staan weten we niet, maar het is niet de eerste keer dat er stevige ontwikkelingen op stapel staan. Toen het internet opkwam was er ook onzekerheid, maar we ademen, leven én werken nog elke dag en de meesten van ons zouden niet meer zonder internet willen.”

TEKST SUSAN MOONEN

Kent u Ivanti?

Maar liefst 78 van de Fortune 100 bedrijven werken met Ivanti. Ze vertrouwen ons hun ITSM, ITAM, IT Operations, Identity Management, Endpoint Management en IT Security toe. Wij noemen het **The Power of Unified IT**

Toe aan de Power of Unified IT? go.ivanti.com/Elsevier.html

 @IvantiBenelux

ivanti

Digitale transformatie nu écht onderdeel van het bedrijfsproces

Dat de ontwikkelingen binnen ICT-land razendsnel gaan is inmiddels een behoorlijk open deur. Maar welke uitdagingen zijn er concreet voor bedrijven? En hoe houd je focus in de wervelstorm die de digitale transformatie met zich meebrengt? “Gebruik je bedrijfs-KPI’s als uitgangspunt, houd het beheersbaar én bouw aan een gedegen fundament.” Aan het woord is Michiel van Vlimmeren, managing director in Nederland bij Hewlett Packard Enterprise (HPE), één van de grootste Amerikaanse technologiebedrijven.

Digitale transformatie vraagt om stevig fundament

“Digitale transformatie is inmiddels écht onderdeel van het primaire bedrijfsproces geworden. Om dienstverlening te verbeteren, *efficiency* te verhogen of om een nieuw businessmodel te ontwikkelen”, aldus van Vlimmeren. “IT blijkt bepalend voor de manier waarop bedrijven zich positioneren of concurrentievoordeel behalen: van gemeentes die als smart cities functioneren, bijvoorbeeld door slimme inzet van technologie om verkeersstromen beter door de stad te sturen tot *healthcare*-oplossingen waarbij innovatie zorgt voor *real time* informatie voor elke zorgverlener aan het bed van de patiënt. “Een belangrijk advies dat ik kan geven is om altijd de KPI’s van je organisatie leidend te laten zijn en dus niet de IT-afdeling in deze. Bedenk daarom: wát maakt het succes van je organisatie en wat is daarvoor nodig? Laat je daarbij niet afleiden door allerlei minder belangrijke initiatieven.”

Té complex leidt af van het doel

Ter illustratie: Ajax wordt technologisch ondersteund in hun ontwikkeling door bijvoorbeeld spelpatronen te analyseren: blessures worden voorkomen en het spel verbetert. En Formule 1-races? Waar vroeger dagen nodig waren om de aerodynamica van

auto’s bij te stellen, vindt dit nu, dankzij slimme simulaties, plaats tussen de kwalificatierondes en de daadwerkelijke race. En dan is er nog de applicatieleverancier die zó ver doorontwikkelde dat hersenscans, gemaakt na een herseninfarct, sneller én beter door een specialist beoordeeld

“ **Hét grote voordeel van IT is de snelheid waarmee je veranderingen, bijvoorbeeld in je aanbod of bedrijfsprocessen, kunt doorvoeren.**

kunnen worden. Het gevolg? Rappe diagnose betekent snel behandelen en dús een betere levenskwaliteit. Van Vlimmeren: “Zoals voor elke omvangrijke ontwikkeling geldt ook hier: houd je initiatieven compact en beheersbaar, door kortcyclische ontwikkelprojecten te formuleren. Wanneer je het té veelomvattend maakt, ontstaat er zoveel complexiteit dat processen moeilijk bestuurbaar worden. Hét grote voordeel van IT is immers de snelheid waarmee je veranderingen, bijvoorbeeld in je aanbod of bedrijfsprocessen, kunt doorvoeren.”

Edge-centric is nú

Bouwen aan het juiste IT-fundament blijkt ook van belang om succesvol digitaal te transformeren. “Maak nu keuzes voor IT-oplossingen die je in staat stellen mensen vrij te maken voor innovatie en kies slimme technologie die je in staat stelt om concrete digitale toepassingen te realiseren”, aldus van Vlimmeren. “Maak een weloverwogen keuze voor de in te zetten cloudoplossingen. Er is namelijk niet één cloud. In de praktijk zien wij steeds meer dat een combinatie van verschillende ‘clouds’ (*private* en *public*) de optimale oplossing geeft. Ten tweede: realiseer je dat digitale toepassingen enorm veel data genereren. Om de kansen te benutten die digitale transformatie biedt, is het van belang dat een groot deel van de informatie verzameld, geanalyseerd en real time verwerkt kan worden op de plek waar deze gegenereerd wordt, zonder überhaupt in een datacenter terecht te komen. Denk maar aan de zelfrijdende auto: als de hierin aanwezige technologie niet real time werkt, eindigt de bestuurder linea recta in de vangrail.” Onderzoeks- en adviesbureau Gartner voorspelt dat dit zelfs voor 75 procent van de data geldt. Technologie die deze manier van werken ondersteunt is daarom cruciaal anno nu.

TEKST **SUSAN MOONEN**

IN SAMENWERKING MET...

Hewlett Packard Enterprise (HPE) is een wereldwijde marktleider op het gebied van technologische oplossingen waarmee klanten data uit de ‘edge’, de ‘core’ en de cloud kunnen verwerken, analyseren, gebruiken en toepassen. Zo stelt HPE klanten in staat om sneller nieuwe businessmodellen te ontwikkelen, klant- of werknemerservaringen te verbeteren en de operationele efficiëntie te verhogen - nu en in de toekomst.

**Hewlett Packard
Enterprise**

Ons land bezit álle eigenschappen voor succesvolle digitale transformatie

Algemeen directeur van Microsoft Nederland zijn, was áltijd al zijn droombaan. Ontmoet Ernst-Jan Stigter: hij vindt ons land práchtig, ziet Nederland als wereldspeler op zowel het gebied van digitale transformatie als in de adoptie van (cloud)technologie én is teamspeler boven alles.

TEKST SUSAN MOONEN BEELD THOMAS SCHURMANS

Je werkt al sinds jaar en dag in de technologiebranche. Een branche die continu aan verandering onderhevig is. Wat houdt de innoverende rol van informatietechnologie binnen het bedrijfsleven volgens jou in?

“Bedrijven kunnen anno nu niet meer zonder digitalisering. Feitelijk wordt élk bedrijf in Nederland een softwarebedrijf omdat digitaal zorgt voor sneller, gemakkelijker én goedkoper. Wat mij persoonlijk inspireert is de vraag of wij, Nederland, dat ik een bijzónder warm hart toedraag, *future-proof* zijn. Dat heeft ook te maken met een verblijf van 7 jaar in het buitenland waarvan, ten tijde van de crisis, zo’n 3 jaar in Griekenland voor Microsoft. Het waren roerige tijden en daar leerde ik pas écht te waarderen hoe goed de zaken hier geregeld zijn. Ik geloof dat juist óns land in staat is

om het onderscheid te maken. Ook internationaal. Tot op de dag van vandaag probeer ik vanuit een frisse blik te observeren voor welke uitdagingen we staan.”

En hoe kun je, vanuit die frisse blik, technologie dan concreet vóór je laten werken?

“Men associeert de term IT vaak met zaken ónder de motorkap en die zienswijze wil ik graag ontrafelen. Ik zet in op het snijvlak tussen de mogelijkheden die toepassingen geven en de benodigde cultuur om ze daadwerkelijk te implementeren. Aan technologie zélf is geen gebrek meer, het zit hem vooral in de houding en het gedrag van bedrijven. Er blijkt nog met regelmaat sprake van koudwaterrees die weerhoudt om te veranderen. Bijvoorbeeld van papier naar digitaal. Of van een server naar de cloud. Of naar nieuwe, slimmere manieren van

samenwerken, waarbij je allang niet meer fysiek bij elkaar hoeft te zijn om tot prachtige resultaten te komen. Ik ervaar inmiddels al zo’n jaar of 10 hoe inspirerend het is om te werken in een omgeving die je *empowert* en je elke dag uitdaagt om het verschil te maken. Wanneer je eenmaal meegaat in die flow en data verantwoord en slim durft te omarmen, dan zijn de mogelijkheden nagenoeg eindeloos. En heel gevarieerd. Zo dringen we binnen Microsoft Nederland actief voedselverspilling terug: we bleken tot voor kort wekelijks ongeveer 100 kg voedsel weg te gooien. Door een aantal databronnen – over het aantal aanwezige collega’s, kassa-aankopen en weersomstandigheden – met elkaar te verbinden, beperken we ons overschot inmiddels met ruim 70 procent. Typisch zo’n voorbeeld van een idee dat als vanzelf voortkomt uit de positieve flow binnen ons team.”

Positieve flow, slimme samenwerkingen en volop kansen: dat klinkt goed. Welke mogelijkheden biedt de toepassing van geavanceerde technologieën voor bedrijven nog meer?

“Voor mij is het glas altijd halfvol, ook als we praten over de mate waarin het bedrijfsleven aan de slag gaat met informatietechnologie. Er gaan namelijk al heel veel zaken wél goed. Zo heeft de ICT Group, een vooraanstaande organisatie in software-oplossingen, een slimme innovatie voor de Koninklijke BAM Groep ontwikkeld, rondom asfaltdetectie. Een win-winsituatie pur sang: wegen worden sneller gerepareerd, zijn veiliger voor weggebruikers en het hele proces laat zich beter plannen. Ook thema’s als duurzaamheid en vergrijzing lenen zich uitstekend voor toepassing van IT-oplossingen. Er is op dit moment al zóveel te digitaliseren binnen bijvoorbeeld de zorgsector.

Wanneer dit opgepakt wordt, blijft er waardevolle tijd over voor zorgvragers. Een gesprekje of wat tijd voor een kop thee mét glimlach kan het verschil maken. En dat door iets pragmatisch als het digitaliseren van repetitieve taken. Willen leren, creatief durven zijn en de uitdaging aangaan om processen te veranderen: dáár draait het om. De mate waarin een organisatie haar lerend vermogen dúrft toe te passen staat aan de basis van verandering. Of het tegenhouden daarvan.”

Dit lijkt een belangrijk thema in deze tijden waarin de zaken snel veranderen. Waarom is het anno nu noodzaak om mee te gaan in de technologische ontwikkelingen?

“Groeï is uiteindelijk altijd het ijkpunt. Zonder groei staan we stil en droogt inspiratie op. Bovendien verandert de wereld continu en razendsnel, wanneer je daar als bedrijf niet op inspeelt, dan word je links en rechts ingehaald. Een ander thema waar ik me hard voor maak, ook vanuit mijn rol als voorzitter van Nederland ICT, is de toename van het aantal vrouwen in de sector. De huidige 7 procent is écht te weinig om representatieve teams te formeren die de gewenste afspiegeling van de samenleving vormen en daarmee ook oplossingen kunnen ontwikkelen voor de héle maatschappij.”

Even over hakken in het zand. Ervaar je weerstand en wat zijn dan de meest voorkomende bezwaren voor bedrijven om niet mee te gaan in de IT-flow?

“Die vraag beantwoord ik graag met een voorbeeld uit mijn jeugd. Op de basisschool kreeg ik les van Richard, een fantastische geschiedenisleraar. Zo klein van stuk als hij was, zo groot waren zijn verhalen. Achter zijn bureau had hij een poster hangen: *zé* bestaan niet, stond erop. Het duurde lang voordat ik besepte wie *zé* dan zijn. Nog altijd denk ik eraan terug als mensen verantwoordelijkheid tot veranderen afschuiven door te praten over ze of het systeem. Ex-

“Ik vind dat digitalisering ook daadwerkelijk iets moet opleveren. Digitaliseren om te digitaliseren heeft weinig zin.

cuses om stil te staan zijn er genoeg, maar *zé* de schuld geven getuigt niet van erg veel persoonlijk leiderschap wat mij betreft.”

Hoe kunnen we met elkaar koud-watervrees overwinnen?

“Door klein te beginnen. Stimuleer elkaar om het anders te doen. Voor bedrijven: zet medewerkers maximaal in hun kracht door oprecht te kijken én te luisteren naar mensen: wat hebben zij nodig om hun taken zo goed mogelijk uit te voeren? Iets simpels als ruimte om een werkdag wat later te starten, nádat de kinderen naar school zijn gebracht? Of de mogelijkheid om tussendoor even te sporten? Denk minder in regels en meer in mogelijkheden, dan gaat

de boel pas echt stromen naar mijn ervaring. Eén ding is zeker: hoe meer creativiteit en ruimte om fouten te mogen maken, hoe meer gezamenlijke successen men behaalt.”

Wat raad je managers aan om als eerste op te pakken rond dit thema?

“Ga op zoek naar die éne verandering die je wilt doorvoeren. Zet vervolgens mensen bij elkaar die zoveel mogelijk van elkaar verschillen. Op die manier ontstaan er allerlei invalshoeken

en ideeën op basis waarvan er kwalitatieve beslissingen genomen kunnen worden en acties uitgezet die daadwerkelijk leiden tot verandering, ook rondom de inzet van informatietechnologie. Dat is, in de basis, de manier waarop succesvolle bedrijven het aanpakken en het wérkt.”

Welke eventuele drempels ervaar je zelf rondom digitalisering, misschien zelfs op persoonlijk vlak?

“Geen drempels. Wél vind ik dat digitalisering ook daadwerkelijk iets moet opleveren. Digitaliseren om te digitaliseren heeft weinig zin. En soms is het ook gewoon heel simpel: neem nu Lisa Hockey, een app die we voor het hockeyteam van mijn dochter gebruiken. Deze app geeft mij als

coach precies de data die ik nodig heb: aan- en afwezigheid, bereikbaarheid, speeltijden en meer. Technologie hoeft niet altijd groots en meeslepend te zijn om praktisch nut te hebben.”

Tot slot: welke 3 tips heb je voor bedrijven om intern consensus te krijgen over het belang van digitalisering?

“Ten eerste: bepaal een duidelijke richting, maar zet dit niet vast in beton. Geef zoveel duidelijkheid als nodig om creativiteit op te wekken, dan komt het team tot leven. Ten tweede: creëer een vangnet door een cultuur na te streven waarin mensen zich zelfverzekerd en vertrouwd genoeg voelen om vrij te denken en te spreken. En tot slot, besef dat elke transitie iets nieuws, iets positiefs biedt. Straal dat intrinsiek uit en de rest komt bijna vanzelf.”

SMART FACT.

Als je geen algemeen directeur van Microsoft Nederland was geworden dan...

“Was ik waarschijnlijk auto-ontwerper geworden, of uitvinder of coach. Ik kan genieten van tekenen, en ook van zaken ontrafelen, vroeger sloopte ik veel speelgoed omdat ik wilde begrijpen hoe het werkte, en dan maakte ik er vervolgens iets anders van. Hartstikke leuk. En coach, tja, misschien komt veel van mijn werk hiermee overeen. Met mensen naar een doel toe werken, geeft me een kick en dit zal altijd zo blijven. Dat kan prima in mijn huidige rol!”

ADVERTORIAL

Blockchain als oplossing voor uw bedrijf

U wilt gebruik maken van de voordelen van Blockchain, maar weet niet waar u moet beginnen. VX Company helpt u verder. Wij ontwikkelen en beheren al 30 jaar maatwerk enterprise applicaties. Blockchain technologie zit in onze gereedschapskist.

Blockchain goed gebruiken is niet makkelijk. Wij helpen u graag om Blockchain op de juiste manier toe te passen, maar geven ook trainingen zodat u dit zelf kunt. Erik Zeillemaker: ‘Als Software Development partner hebben wij de technologie in de vingers om Blockchain toepassingen te kunnen ontwikkelen die net zo robuust en betrouwbaar zijn als toepassingen op traditionele technologie.’

Zo zijn we bezig met de ontwikkeling van een digitale identiteit waaraan persoonlijke eigenschappen kunnen worden toegevoegd. We ontwikkelen een applicatie waar diploma's vastgelegd kunnen worden, maar ook documenten zoals identiteitsbewijzen

en eigendomsbewijzen. Een bewijs wordt direct en betrouwbaar bewaard door de nieuwste generatie technologie IOTA: een “Blockchain” zonder transactiekosten.

Met deze ontwikkeling spelen wij in op innovatie. Niet om de meest innovatieve IT dienstverlener te zijn, maar om goed op de hoogte te zijn van relevante ontwikkelingen waarmee onze consultants klanten adviseren en inspireren. De betrokkenheid en het enthousiasme waarmee zij aan de slag gaan, maken van elke samenwerking een succes.

Erik Zeillemaker, Business Unit Manager
Application Development & Integration
ezeillemaker@vxcompany.com
www.vxcompany.com

VX Company
IT Services

Blockchain heeft grote impact op mens en bedrijf

Blockchain: tovertechnologie in de nabije toekomst? Of vooralsnog een abstract verhaal dat nog niet helemaal landt? Onze experts delen hun kennis, inzichten én voorspellingen, elk vanuit hun eigen branche.

MIKE VAN RAAM.

Co-owner van Quality Networks

EELKE TOONSTRA.

Partner bij InterimIC

MARJAN VAN DER PLAS.

Innovation Manager | Blockchain Ecosystems, ABN AMRO Group Innovation

Welke rol speelt blockchain vandaag de dag in jullie sector?

“We gaan in de toekomst anders werken door blockchain. Deze technologie is de economische laag over het internet: we gaan meer focussen op softwarematig programmeren. In de basis gaan we een eenvoudiger, platter netwerk leveren. Het is eenvoudiger omdat het gedecentraliseerd is: we werken straks met z’n allen op een soort van wereldcomputer samen. De hele hardware-laag verspreiden we over meerdere bedrijven, landen en werelddelen.

“Een grote digitale transformatie als blockchain-technologie lijkt voor de, van nature wat behoudende, gezondheidszorg nu nog een stap te ver. De kern van blockchain is consensus: hierdoor kunnen afzonderlijke partijen, die elkaar niet per definitie vertrouwen, toch samenwerken doordat de blockchain deze consensus afdwingt. Voor de sector kan dit een efficiëntere en transparantere afhandeling van zorguitgaven betekenen, waarbij de blockchain de controle uitvoert door middel van zogenaamde smart contracts.”

“De toepassingen binnen de financiële sector zijn legio. Denk aan internationaal betalingsverkeer, tokenisation van assets, en handelsfinanciering. Blockchain maakt het moeilijk voor één partij om alle macht naar zich toe te trekken. Maar de grootste kracht van blockchains is dat het sector-overstijgend is: ze kunnen samenwerking op grote schaal digitaliseren en complete waardeketens veiliger en anders laten werken.”

Waarom wil je als bedrijf deze boot niet missen?

“Er is geen keuze, dit gaat gebeuren. Denk bijvoorbeeld aan het gevaar van DDoS attacks: deze worden lastiger uit te voeren, vanwege de datadecentralisatie. En er ontstaan kansen om dienstverlening te optimaliseren: denk aan fintech- en insurtechontwikkelingen. Peer-to-peer lending, waarbij tussenkomst van financiële instellingen niet meer nodig is, past goed in de blockchain. En smart contracts, geprogrammeerde contracten waarin afspraken in computercode staan vastgelegd in de blockchain, bieden kansen.”

“Bedrijven die serieus mee willen blijven doen, spelen in op meer zelfregie bij de patiënt, bijvoorbeeld door te focussen op persoonlijke gezondheidsomgevingen, door digitale toepassingen te ontwikkelen waarbij de patiënt op een veilige en centrale plek al zijn/haar gezondheidsgegevens kan inzien. Vergelijk de ontwikkeling van zo’n persoonlijke gezondheidsomgeving met het ontwikkelen van een auto. Als deze werkt, wil je uiteindelijk ook goede én betrouwbare snelwegen. De blockchain-technologie is hier geschikt voor.”

“*The future belongs to those who create it.* Wil je als bedrijf over 10 jaar nog bestaan, dan moet je begrijpen hoe je toekomstige speelveld eruit zal zien. Zekerheid heeft niemand, maar door actief met nieuwe technologieën en methodieken te experimenteren, kun je de impact beter doorgronden om zo onze digitale veilige ‘bank van de toekomst’ verder vorm te geven. Blockchain-technologie speelt hierin een belangrijke rol. Blockchain doe je echter niet alleen: het is gebaseerd op samenwerking. En samen bereik je meer.

Naar welke blockchainontwikkelingen kijk je het meeste uit?

“Wereldwijd zijn er zo’n 2 miljoen mensen zonder identiteitsbewijs en bankrekening: *unbanked people*. Ze hebben wel een telefoon en internet: blockchain kan het verschil maken, bijvoorbeeld door de mogelijkheid om nu wel veilige microkredieten aan te gaan. Ik kijk het meeste uit naar de platformblockchain, je kunt er grote delen van je it-infrastructuur op laten landen. Over veiligheid: nu moet je er als consument op vertrouwen dat banken, verzekeraars en andere grote partijen veilig met je gegevens omgaan. Met blockchain heb je meer zelf in de hand: chatten, e-mailen, betalen, alles wordt gedecentraliseerd en versleuteld. Hackers verleggen hun aandacht al van server- naar systeemaanvallen. Bijvoorbeeld door je toetsaanslagen te registreren als je jouw *key* ingeeft. Men werkt alweer hard om dat te ondervangen...”

“Op dit moment is een aantal partijen in Europa bezig met het ontwikkelen van een gedecentraliseerd platform voor de uitwisseling van medische gegevens. Solve.care uit Estland, het Zwitserse Medicalchain of Grapevine World uit Oostenrijk hebben oplossingen die zich nog moeten bewijzen maar wel veelbelovend zijn. Ook volg ik nauwlettend het Innovative Medicines Initiative (IMI), een partnerschap tussen de Europese Unie en de Europese farmaceutische industrie die onlangs een oproep heeft gedaan voor het indienen van initiatieven rondom Blockchain Enabled Healthcare en daarvoor ook subsidie beschikbaar stelt. Ik kijk uit naar de uitkomsten van de genoemde initiatieven, we staan aan de vooravond van verandering.”

“Ik kijk uit naar het moment dat de digitale toekomst echt realiteit wordt: waar blockchains samen met API’s, Internet of Things, smartphones, robots en andere technologieën nieuwe, veilige digitale ecosystemen creëren. Grote netwerken waarin alles samenwerkt om gezamenlijke en individuele doelen te bereiken. Denk aan energie: een toekomst waarin particulieren en bedrijven zelf duurzame energie opwekken, opslaan en doorleveren aan bijvoorbeeld zelfrijdende auto’s, burens, tuinders of datacentra. Waarin dit onderling automatisch, privé en veilig kan worden verrekend en vastgelegd. Zo lossen we grote uitdagingen samen op: van klimaatverandering tot een efficiëntere energiemarkt. Als bank hebben we een verbindende rol om die ecosystemen bij elkaar te brengen en onze financiële rol te pakken.”